

7/52272

Ek. 19

19 Aralık 2014

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdürlüğü

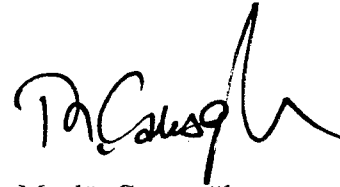
Sayı : 66625779-026.20-2014/7177955
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Rahmi Aşkın
Türel/52272

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 02.10.2014 tarih ve 43452547-120.00-196823 sayılı yazıları.

İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın Türel'in İlgi'de kayıtlı 7/52272 sayılı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Mevlüt Çavuşoğlu
Dışişleri Bakanı

Ek: 1

T.C
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
(66625779-026.20-2014/7177955 sayılı yazının ekidir)

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAHMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN YÖNELTTİĞİ
7/52272 SAYILI SORU ÖNERGESİNE YANIT

SORU:

ABD merkezli düşünce kuruluşu German Marshall Fund, her yıl gerçekleştirdiği Transatlantik Trendler araştırmasının bu yılki sonuçlarını açıklamıştır.

Araştırma, Türkiye'nin dünyadaki algısının önceki yıla göre büyük bir oranda bozulmaya uğradığını ortaya koymuştur. Sözkonusu araştırmanın sonuçlarına göre, 2013'te Türkiye hakkında yüzde 43 oranında olumlu görüş bildiren Amerikalıların bu yıl yalnızca yüzde 36'sı benzer bir kanaat belirtmiştir. Olumlu görüş bildirenlerin oranının yüzde 42'den 31'e gerilediği AB ülkelerindeki düşüş daha belirgin olmuştur. AB ülkeleri arasındaki en büyük itibar kaybının 24 puanlık düşüşün yaşandığı ve olumlu görüş oranının yüzde 47'den yüzde 23'e gerilediği Almanya'da olduğu görölmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

1. Türkiye'nin dünya genelinde yaşadığı itibar kaybının nedenleri araştırılmış mıdır?
2. Ülkemizin yaşadığı bu itibar kaybının durdurulmasına yönelik bir çalışma yapılması düşünülmekte midir?
3. Türkiye'de yaşanan ve uluslararası kamuyounda da gündeme gelen, hapisteki gazeteciler, Gezi olaylarında yaşamını yitiren vatandaşlar ve işkence vakaları gibi insan hakları ihlallerinin itibar kaybına neden olduğu düşünülmekte midir?
4. Milyonlarca vatandaşımızın yaşadığı Almanya'da itibar kaybının bu kadar yüksek olması neden kaynaklanmaktadır?
5. Almanya'da ikamet eden vatandaşlarımızın, Türkiye'nin bu ülke vatandaşları nezdinde yaşadığı itibar kaybindan nasıl etkilendiği konusu araştırılmış mıdır?
6. Ülkemizin dünyadaki algısına ilişkin Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı tarafından yapılmış bir araştırma var mıdır? Varsa sonuçları hakkında kamuoyuna bilgi verilecek midir?

YANIT:

Ülkemizin itibar kaybı yaşadığı şeklindeki yanlış algı çoğu zaman resmin tamamının görölememesinden kaynaklanmaktadır. Türkiye esasen, tarihi, kültürel ve coğrafi özelliklerini, son yıllarda gelişen ekonomik kapasitesini iyi bir stratejik planlama ve güçlü bir siyasi irade ile birleştirerek ciddi bir güç temerküzü sağlamıştır. Ülkemizin siyasi ve ekonomik alanlardaki kazanımlarına paralel olarak benimsediği aktif dış politika, dünya genelinde ilgiyle takip edilen ve yükselen bir güç olarak oluşmakta olan yeni dünya düzenine yapıcı katkı sağlaması beklenen bir ülke haline gelmemizi sağlamıştır.

Geçtiğimiz 12 yıllık döneme baktığımızda, komşu ve çevre ülkelerle ilişkilerinde atılım içinde bulunan, Afrika, Asya-Pasifik, Latin Amerika ve Karayipler gibi coğrafyalara yönelik açılım politikaları çerçevesinde bu bölgeye erişimini güçlü biçimde arttıran, yurtdışındaki diplomatik temsilcilik sayısı bakımından dünyanın önde gelen ülkeleri arasındaki yerini alan bir ülke resmi görüyoruz. Buna ilaveten, üyesi bulunduğumuz her uluslararası örgüt ve platformdaki profilimizi yükselttik, birçok kuruluşta dönem başkanlığını başarıyla üstlendik, birçok alanda yeni uluslararası girişimlere öncülük ettik ve yeni örgütlerle ilişki kurduk.

T.C
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
(66625779-026.20-2014/7177955 sayılı yazının ekidir)

Bu çerçevede ölkemiz, üye sayısı giderek artan “Medeniyetler İttifakı”, “Barış İçin Arabuluculuk Girişimi” ve “Terörle Mücadele Küresel Forumu” gibi saygın girişimlere öncülük etmiş; Avrupa Konseyi, OECD, KEİ, EİT, GDAÜ AİGK/CİCA gibi örgütlerde dönem başkanlıkları üstlenmiştir. Ölkemiz, 2011 yılında Birleşmiş Milletler En Az Gelişmiş Ölkeler 4. Konferansı’na evsahipliğı yapmıştır. 2015 yılında G-20 Dönem Başkanlığını devralacak olan ölkemiz, 2016-2017 döneminde İİT-İslam Zirve Toplantısı’na, BM İnsani Yardım Zirvesi’ne, 23. Dünya Enerji Kongresi’ne ve Dünya Petrol Kongresi’ne evsahipliğı yapacaktır.

Yakın coğrafyamızdaki vuku bulan gelişmeler çerçevesinde öncü rol üstlendiğimiz konularda da uluslararası toplumla birlikte hareket ediyoruz. Örneğın, ölkemizin de katkılarıyla kurulan Suriye’nin Dostları Grubu’nun üye sayısı geçtiğimiz dönemde 60’tan 114’e çıkmıştır. Filistin, ölkemizin yoğun çabalarıyla, 29 Kasım 2012 tarihinde BM Genel Kurulunda 9 hayır ve 41 çekimser oya karşı 138 evet oyuyla BM’de “üye olmayan gözlemci devlet” statüsü kazanmıştır. BM çerçevesinde 2010 ve 2012 yıllarında İstanbul’da evsahipliğı yaptığımız Somali Konferanslarına, 55 öлке ve 12 uluslararası kuruluştan üst düzeyde katılım sağlanmıştır.

Bölgesel sahiplenme yoluyla işbirliğinin tesisine verdiğimiz önem çerçevesinde, Afganistan’daki barış ve istikrara katkı sağlamak üzere 13 bölge ölkesinin katılımı ve 23 öлке/uluslararası örgütün desteğıyle “İstanbul Süreci”ni, Türkiye-Afganistan-Pakistan, Türkiye-Bosna Hersek-Sırbistan, Türkiye Bosna-Hersek-Hırvatistan, Türkiye-İran-Azerbaycan, Türkiye-Gürcistan-Azerbaycan Üçlü süreçlerini başlattık. İsveç ve Brezilya’yla birlikte, Barış İnşasında Üçlü Dayanışma adında yeni bir oluşumu hayata geçirdik.

Bu girişimlerimiz göstermektedir ki, ölkemizin farklı konularda uluslararası toplumla beraber oynadığı önemli roller herkes tarafından kabul görmektedir. Siyasi ve ekonomik gücü nispetinde etkisi de artan dış politika tercihlerimizin uluslararası alandaki görünürlüğü artmıştır. Geniş bir coğrafyada sürdürdüğümüz ilişki ve işbirliğı tüm veçheleriyle değerlendirildiğinde, ölkemizin itibar kaybetmesi gibi bir durumun sözkonusu olmadığı açıkça görülecektir.

Diğer taraftan, ölkemizin AB’ne katılım sürecinin anlamı ve öneminin gerek AB kurumları gerek Avrupa kamuoyu nezdinde güçlü bir zemine yerleştirilmesi hedefimizdir. Siyasi ve ekonomik açıdan sınamalarla karşı karşıya bulunan AB, katılım müzakerelerinde yaşanan zorluklara rağmen, Türkiye - AB ilişkilerinin stratejik öneminin bilincindedir. Nitekim, AB’yle stratejik ortaklığımızın önemi 8 Ekim 2014 tarihinde Komisyon tarafından yayımlanan 2014 - 2015 Genişleme Stratejisi Belgesi ile 2014 yılı Türkiye İlerleme Raporu’nda da teyit edilmiştir. Raporda, ölkemizin dış politika alanındaki etkinliğı ile bölgemiz ve geniş çevremizde üstlendiğimiz önemli role vurgu yapılmış, özellikle Suriye krizi bağlamında yürüttüğümüz kapsamlı insani yardım çalışmalarının takdirle karşılandığı belirtilmiş, Avrupa’nın enerji güvenliğine katkı sağlayan adımlarımıza atıfta bulunulmuş ve bölgesel sınamalar karşısında Türkiye-AB diyalogunun dış politikanın yanısıra güvenlik, enerji, içişleri ve göç politikalarında da yoğunlaştırılmasının önemine işaret edilmiştir.

Türkiye’nin artan önemi ve gerçekleştirdiğı siyasi, sosyal ve ekonomik reformların, iletişim çalışmalarıyla AB ölkelerinin kamuoyuna aktarılarak, ölkemize yönelik algı ile olgunun örtüşmesinin sağlanması önem arz etmektedir. Bu çerçevede, AB Bakanlığı tarafından geçtiğimiz ay yayınlanan AB Stratejisi’nin temel unsurları meyanında (“Siyasi Reform Süreci” ve “Katılım Sürecinde Sosyo-Ekonomik Dönüşüm” boyutuyla birlikte) yeni bir “İletişim Stratejisi” oluşturulması kabul edilerek, iç ve dış kamuoyuna yönelik iletişimde etkinliğın sağlanması hedeflenmiştir. İletişim Stratejisi, AB Bakanımız ve Başmüzakereci

T.C
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
(66625779-026.20-2014/7177955 sayılı yazının ekidir)

Büyükelçi Sayın Volkan Bozkır tarafından 16 Ekim 2014 tarihlerinde Brüksel’de düzenlenen bir basın toplantısıyla kamuoyuna açıklanmıştır.

AB İletişim Stratejisi'nin "yurtiçi" ve "yurtdışı" iletişim boyutunun, TBMM, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, iş dünyası, yerel yönetimler gibi toplumun her kesiminin görüşlerinin alınarak, katılımcı bir anlayışla zenginleştirilmesi öngörülmektedir. AB Strateji Belgesi uyarınca, önümüzdeki dönemde en yoğun mesai sarfedilecek çalışmalar İletişim Stratejisinin "yurtdışı" boyutunda gerçekleştirilecektir. Bu çerçevede, ülkemizin AB'ye üyeliğine mesafeli yaklaşan ve AB kamuoyunun şekillenmesinde etkili olan ülkelere yönelik faaliyetlere öncelik verilmesi planlanmaktadır. Yurtdışı İletişim Stratejisinin en önemli özelliği, "ön alıcı" ve "algı odaklı" bir yaklaşımla tasarlanmış olmasıdır.

Ayrıca, ifade, toplantı ve gösteri özgürlüğü, uluslararası insan hakları belgelerinde ve bu bağlamda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nde ifadesini bulan demokratik haklar arasındadır. Ülkemizde de bu haklar yasalarımızın güvencesi altındadır.

Her demokratik ülkede olduğu gibi Türkiye’de de vatandaşlar eleştirilerini, hak ve özgürlük taleplerini dile getirebilmektedir. Esasen demokratik toplumlarda farklı fikirlerin olması pek tabidir. Önemli olan fikirlerin barışçıl bir şekilde, demokratik usuller ve kurallar dâhilinde ifade edilmesi, her hal ve karda şiddetten uzak durulmasıdır. Keza uluslararası insan hakları hukukunun önemli bir boyutu da, şiddete izin verilmemesi ve önlenmesi, böylece, demokratik ortamın, kamu düzeninin ve vatandaşların hak ve güvenliklerinin korunmasıdır. Şiddeti caydırma, önleme ve şiddete başvuranları bağımsız yargıya sevk etme önemli bir demokrasi ve hukuk devleti yükümlülüğüdür.

Öte yandan, uluslararası kamuoyunda, Türkiye’de “tutuklu gazeteciler” olarak atıfta bulunulan kişiler bakımından yargılaması tamamlanmış, hüküm almış ve yargılaması devam eden kişilerin dosyaları incelendiğinde, hiç birisinin gazetecilik faaliyetinden dolayı yargılanmadığı görülecektir. Hâlihazırda, tutuklu olduğu iddia edilen kişilerden 17 kişinin yargılanması tamamlanmış ve farklı suçlardan hüküm almış, 5 kişi değişik tarihlerde tahliye olmuştur. Yalnızca 2 kişinin yargılanması tutuklu olarak devam etmektedir. Bu 2 kişi de basın kartı sahibi değildir.

Bu durumda, tutuklu gazeteci olduğu iddia edilen kişiler hakkında uluslararası sivil toplum kuruluşlarının yayınladıkları raporlarda farklı sayılardan bahsedilmesi, raporların güvenilirliğinin sorgulanmasını gerektirmektedir.

Tüm hukuk devletlerinde olduğu gibi ülkemizde yargı kararlarını bağımsız olarak almaktadır. Gazetecilik veya başka bir mesleğe sahip olmanın kişiye kanun karşısında ayrıcalık sağlaması zaten sözkonusu değildir.

İşkence ise gerek reformlar gerekse kararlılıkla izlenen “ışkenceye sıfır tolerans” politikası sayesinde artık ülkemiz için bir konu olmaktan çıkmıştır. İşkenceyle mücadele konusunda, geçtiğimiz dönemde kapsamlı mevzuat düzenlemeleri yapılmış ve uygulamada önemli mesafeler kaydedilmiştir. 4. Yargı Reformu Paketiyle işkence davalarında zamanaşımı kaldırılmıştır.

Türkiye, işkenceyle ilgili küresel ve bölgesel başlıca uluslararası mekanizmalara taraftır. Son olarak “BM İşkenceye Karşı Sözleşme’ye Ek İhtiyari Protokol (OPCAT)”e de taraf olunmuştur. OPCAT hükümleri doğrultusunda Türkiye İnsan Hakları Kurumu “Ulusal Önleme Mekanizması” olarak belirlenmiştir. İşkence ve kötü muamele ile mücadele çerçevesinde başta Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi (AİÖK), BM İşkenceye Karşı Komite (CAT) ve BM İşkencenin Önlenmesi Özel Raportörü olmak üzere uluslararası denetim mekanizmaları ile mevcut verimli işbirliği ve diyalog titizlik ve kararlılıkla sürdürülmektedir.

T.C
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
(66625779-026.20-2014/7177955 sayılı yazının ekidir)

Hükümetimizin temel hak ve özgürlüklerin, demokratikleşmenin daha da ileri götürülmesine yönelik iradesi tamdır. Reform süreci, uluslararası sözleşme ve mekanizmalara taraf olunması, ulusal mevzuatımızda gerekli değişikliklerin yapılması ve bunların layıkıyla uygulamaya konulması temelinde kararlılıkla sürdürülmektedir.

Kararlılıkla sürdürdüğümüz işkenceye karşı politikamızın başarısı Avrupa Konseyi bünyesindeki Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi (AİÖK) Başkanının işkenceyle mücadele alanında mevzuat açısından Türkiye’den daha ileri düzenlemelere sahip bir AK üyesi bulmanın zor olduğu ifadesiyle teyid edilmiştir.

Son olarak, ülkemizin Almanya nezdinde bir itibar kaybına uğradığına dair, ABD merkezli düşünce kuruluşu German Marshall Fund tarafından ileri sürülen görüşler, Almanya ile ilişkilerimizin mevcut durumu bakımından gerçeğı yansıtmamaktadır.

Almanya’yla, özellikle son yıllarda, üst düzey ziyaretler ve her alanda mevcut istişare mekanizmaları çerçevesindeki temaslar süreklilik arz etmekte, her iki ülke makamları, mevcut ilişkileri ve işbirliğini olumlu bir mecrada sürdürme yolundaki iradelerini karşılıklı olarak her vesile ile teyid etmektedirler.

Nitekim ben de Dışışleri Bakanlığı görevine gelişimi müteakip ikili planda bir AB ülkesine yaptığım ilk ziyareti Federal Dışışleri Bakanı Frank-Walter Steinmeier’in daveti üzerine 18 Eylül 2014 tarihinde Berlin’e gerçekleştirdim. Bu ziyaretim sırasında da, Almanya ile görüşlerimizin dış politikamıza konu olan uluslararası ve bölgesel meselelerde hemen her konuda büyük ölçüde örtüşüğünü memnuniyetle müşahade ettim.

Almanya’da yaşayan 3 milyon insanımız, Almanya’nın en önemli ticaret ortağıımız ve ülkemizde en fazla şirketi bulunan yabancı ülke olması ve her yıl Türkiye’ye en fazla turist gönderen ülke konumunda bulunması, ikili planda ilişkilerimizin en önemli unsurları olmaya devam etmektedir. Almanya ile bu meyanda insani bağlarımız emsalsiz nitelikte yoğun ve güçlüdür. Yalnız federal düzeyde değil, eyaletlerden de ülkemize yönelik muhtelif alanlarda karşılıklı etkileşim ve işbirliği sözkonusudur.

Bu çerçevede, ülkemizdeki gelişmelerin kamuoyuna ve Alman medyasına yoğun bir şekilde yansması ve tartışma konusu yapılması, benzer şekilde Alman kamuoyunda gündeme gelen konuların Türk kamuoyunda ilgi görmesi, her alanda iç içe geçmiş ilişkilerimizin doğal bir sonucudur. Bu denli yakın ilişkilerin zaman zaman basına da farklı şekilde yansıtılabildiğı görülmekle birlikte, vatandaşlarımızı ve Türkiye’yi hedef alan bazı temelsiz ve yakışsız söylemlere karşılık, Alman medyasının doğru bilgilendirilmesine yönelik gayretlerimiz gerek ikili temaslarımızla gerek Büyükelçiliğimiz ve Başkonsolosluklarımız tarafımızdan yapılan girişimlerle sürdürülmektedir.